

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/75/2020
Identifikačné číslo spisu:	7109202309
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Terézia Mecelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7109202309.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne ROMAX s.r.o., so sídlom v Košiciach, mestská časť Juh, Palackého 1, IČO: 44 428 863, zastúpenej JUDr. Evou Hencovskou, advokátkou v Košiciach, Bajzova 2, proti žalovanému W.. D. I., trvale bytom v T., mestská časť D. C., Š. XXXX/X, zastúpeného splnomocnenkyňou Advokátska kancelária JUDr. Marián Jusko s.r.o., so sídlom v Košiciach, mestská časť Sever, Račí potok 2385/3, IČO: 53 769 589, o zaplatenie 68.033,79 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 10C/45/2009, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. júna 2019 sp. zn. 5Co/46/2019, takto

rozhodol:

Dovolenie odmieta.

Žalobkyni n e p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením z 23. júla 2018 č. k. 10C/45/2009-637 zastavil dovolacie konanie a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%. Uznesenie právne zdôvodnil ust. § 5 ods. 1 písm. a/, § 8 ods. 1 a § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Vecne dôvodil, že súd prvej inštancie posúdiac majetkové pomery žalovaného uznesením z 22. januára 2018 č. k. 10C/45/2009-620 priznal žalovanému oslobodenie od súdnych poplatkov za podané dovolanie (podané 7. júla 2017 a smerujúce proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. marca 2017 sp. zn. 5Co/433/2016) v rozsahu 50%. Súd prvej inštancie následne vyzval žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie výzvou zo 14. marca 2018. Predmetná výzva bola žalovanému doručená 19. marca 2018, avšak súdny poplatok za dovolanie nezaplatil. Z dôvodu neuhradenia súdneho poplatku za podané dovolanie súd prvej inštancie dovolacie konanie zastavil. Rozhodnutie o trovách konania bolo odôvodnené právne ust. § 256 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších zákonov (ďalej tiež len „C. s. p.“) a vecne procesným zavinením žalovaného na zastavení konania, v dôsledku čoho žalobkyni vznikol nárok na náhradu trov konania.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalovaného uznesením z 13. júna 2019 sp. zn. 5Co/46/2019 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. a žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že žalovaný nezaplatil súdny poplatok za podané dovolanie napriek oslobodeniu od súdneho poplatku v rozsahu 50% a výzve, aby tento poplatok v lehote 10 dní uhradil. Postup súdu prvej inštancie bol preto správny, keď dovolacie konanie zastavil. Rozhodnutie o trovách konania bolo odvolacím súdom právne odôvodnené ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. a vecne neúspechom žalovaného v odvolacom konaní.

3. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie. Dovolanie odôvodnil ust. § 420 písm. f/ C. s. p. (súd nesprávny procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces). Navrhol zrušenie uznesenia odvolacieho súdu a vrátenie mu veci na ďalšie konanie. Za nesprávny procesný postup považoval, že hoci mu súd prvej inštancie na základe jeho žiadosti priznal oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie v rozsahu 50%, žalovaný reálne nedisponuje sumou 3.140,50 eur na uhradenie súdneho poplatku, nakoľko je dôchodca a uvedená suma predstavuje jeho šesťmesačný dôchodok. Navyše sa voči nemu vedie exekučné konanie, v dôsledku čoho je jeho reálny príjem iba v sume približne 350 eur mesačne. Jeho príjem mu nepostačuje ani na úhradu životných potrieb. Vzhľadom na uvedené si preto nemohol dovoliť uhradiť súdny poplatok.

4. Žalobkyňa dovolací návrh nepodala.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 C. s. p.) strana sporu, v neprospech ktorej bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 C. s. p.), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je prípustné.

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 C. s. p.

7. Žalovaný prípustnosť dovolania vyvodzuje z § 420 písm. f/ C. s. p., keď zastavením dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie došlo podľa jeho názoru k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak nebol zaplatený poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, dovolania alebo kasačnej sťažnosti, súd podľa § 9 vyzve poplatníka, aby poplatok zaplatil v lehote, ktorú určí, spravidla v lehote desiatich dní od doručenia výzvy; ak aj napriek výzve poplatok nebol zaplatený v lehote, súd konanie zastaví. O následkoch nezaplatenia poplatku musí byť poplatník vo výzve poučený.

10. Podľa § 12 ods. 2 veta prvá zákona o súdnych poplatkoch vo veciach poplatkov za dovolanie rozhoduje súd, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

11. Podľa § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie vo veciach poplatkov sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku okrem § 357 písm. a/.

12. Podľa § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

13. Podľa § 357 písm. a/ C. s. p. odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o zastavení konania.

14. Dovolací súd konštatuje, že na rozhodovanú vec je potrebné okrem jednotlivých ustanovení C. s. p. aplikovať aj ustanovenia zákona o súdnych poplatkoch. Zákon o súdnych poplatkoch je vo vzťahu k C. s. p. zákonom špeciálnym (tzv. lex specialis). Novelizáciou zákona o súdnych poplatkoch účinnou od 1. júla 2017 konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku je jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie, preto uvedený zákon upravuje zároveň aj procesný postup vzťahujúci sa na rozhodovanie o súdnych poplatkoch, vrátane rozhodovania o zastavení konania.

15. Z vyššie uvedených ustanovení zákona o súdnych poplatkoch vyplýva, že proti uzneseniu o zastavení (dovolacieho) konania pre nezaplatenie súdneho poplatku podľa § 10 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch, ktoré bolo vydané po 1. júli 2017, nie je prípustné odvolanie a ani dovolanie (porov. R 82/2018).

16. Nepřípustnosť podaného dovolania vyplýva priamo z osobitného predpisu. Dovolanie v predmetnej veci tak nepredstavuje účinný prostriedok ochrany subjektívnych práv žalovaného proti uzneseniu súdu o zastavení dovolacieho konania. Na procesnú nepřípustnosť podaného dovolania v danom prípade nemá žiadny vplyv ani skutočnosť, že nižšie súdy vo svojich rozhodnutiach nesprávne uviedli poučenie o možnosti podania opravného prostriedku, resp. že odvolací súd odvolanie v danej veci vecne prejednal (porov. uznesenie najvyššieho súdu z 25. mája 2022 sp. zn. 4 Cdo 22/2022).

17. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. (ako nepřípustné) odmietol.

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.